

En cerca dels ideals perduts

Dimarts 24, el primer ministre britànic, Tony Blair, exposava a París, en un discurs –en francès– a l'Assemblea Nacional, la seva convicció que “no hi ha polítiques econòmiques de dretes o d'esquerres: n'hi ha de bones o de dolentes, que és el que compta”. La salva d'aplaudiments des dels bancs de la dreta va ser eixordidora, sobretot si es compara amb les cares llargues de l'altra banda de l'hemicicle. “New Labour vol dir RPR”, va dir el dirigent neogaullista Patrick Devedjian. Ara resulta que la dreta francesa necessita buscar referències ideològiques en el laborisme de l'altra banda del Canal de la Mànega? Què és, en aquests moments, la dreta francesa?

L'“abraçada de la mort” que alguns membres de la federació liberal-centrista UDF i del neogaullista RPR s'han deixat fer a mans del Front Nacional n'ha precipitat una resposta senzilla: un camp de ruïnes. Com l'Acròpoli d'Atenes, hereta i testimoni d'un passat gloriós, un corrent polític sortit dels ideals de la Resistència i de l'alliberament de l'ocupació alemanya; i, com l'Acròpoli, un vestigi enderrocat d'anys d'assalts, intempèries i contradiccions.

Però, abans d'aquestes eleccions regionals que n'hauran marcat decisivament la història, què era la dreta francesa? Un conglomerat heteròclit que va des d'extremistes liberals fins a colbertistes partidaris d'un sector públic fort; des d'europèistes militants fins a enemics de l'euro; capaç de dividir-se en camps irreconciliables en qüestions com el referèndum sobre Maastricht (1992) o les eleccions presidencials del 1995. Tot plegat, traspasant les fronteres de les dues grans formacions: el RPR, el partit hereu del gaullisme fundat per Jacques Chirac, i la UDF, la confederació de partits democristians, liberals i centristes orquestrada per Valéry Giscard d'Estaing.

Les dues estructures eren caduques des de molt abans que el Front Nacional triomfés en l'estratègia d'acostar-s'hi el màxim per fer-les explotar. Les ferides mai cicatritzades del duel fratricida Chirac-Balladur del 95, sumades als efectes devastadors de la dissolució parla-

mentària que va portar l'esquerra al poder han posat al descobert la indefinició ideològica, la confusió programàtica i l'absència de projecte de futur que han caracteritzat els últims anys la dreta republicana francesa.

“Els nostres electors ens han abandonat perquè des de fa vint anys no els parlem de res més que de gestió”. Són paraules de René Clément, secretari general de Democràcia Liberal, un dels partits que formen –almenys de moment– la UDF. Tradueixen la indefensió de la dreta a l'hora fer front a un extremisme que ven dogmes senzills, que explota les pulsions primàries en què molts electors poden caure quan no troben projectes estructurats i engrescadors i davant de reptes engoixants com l'atur, la precarietat i la marginació.

I això passa, a més, quan l'anomenada “esquerra plural” –suma de socialistes, comunistes, ecologistes i radicals d'esquerra– predica des de l'exercici del poder una doctrina social que promet aplicar; quan s'atreveix a posar en pràctica la incògnita de les 35 hores i el pla “ocupació-joves” per mirar de lluitar contra l'atur; quan diu que treballa amb un mètode basat en l'equilibri, el diàleg i el respecte; i quan tots els sondejos mostren que la major part de l'opinió pública s'ho creu, és aleshores quan cinc

barons locals de l'oposició es decideixen a pactar amb el Front Nacional per mantenir-se en els càrrecs. D'entrada, el partit de Jean-Marie Le Pen i Bruno Mégret es veu legitimat, “respectabilitzat”. Al final, haurà aconseguit sembrar el desconcert entre els qui, com el president de la república, condemnen sense embuts els tractes amb un partit racista i xenòfob i, de l'altra, els qui consideren que el Front Nacional ha de formar part de la dreta del futur.

Hi ha aquell vell aforisme que diu que una democràcia necessita les dues cames per avançar. A França, la crisi ideològica i identitària de la dreta republicana pot provocar un suport excessiu en la creua del FN. Una creua dissenyada exclusivament per provocar caigudes.

I d'això sí que se'n poden trobar referències a l'exterior. ■

JORDI FERRERONS

“A França, la crisi moral i identitària de la dreta republicana pot provocar un suport excessiu en la creua del Front Nacional. Una creua dissenyada per provocar caigudes.”